

Gyepgazdálkodás

Gépbemutató Vásárhelyen

Tegnap, pénteken Hódmezővásárhelyen az Allatorvos-tudományi Egyetemi Tangazdaságban legelők művelésére és javítására alkalmas gépet mutattak be.

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Szarvasi Mezőgazdasági Főiskolájának szakemberei olyan gépet szerkesztettek, amellyel könnyen és gyorsan lehet javítani a talajt. Ugyanis az eddigi tapasztalatok azt bizonyították, hogy nem megfelelő a gyepek gondozása. Dr. Szabó János kandidátus elmondta a tegnapi gépbemutatót, hogy a legelők, rétek termése évről évre fogy, ha nem fordítanak gondot a pótálására. Kitapossák az álla-

tok a füvet, elszaporodnak a gyomok. Gondoskodni kell felújításukról, a hiányok pótlásáról. Erre a célra olyan gép alkalmas, amely a kívánt mélységre is bedolgozza a földbe a műtrágyát. Ugyanakkor szellőzteti is a talajt. A bemutatott gép erre alkalmas. Négy műveletet végez. A dr. Magyar József adjunktus tervei alapján készült prototípust a vásárhelyiek három hónap alatt kélésztették el, s mivel a tan-gazdaságnak több mint ezer hektáros gyepterülete van, várhatóan a gép használatára lesz a közösségnek. Szándéka nem fordítanak gondot a pótálására. Kitapossák az álla-

A KISZÖV elnökségének ülése

A közeljövőben községi szövetkezeti bizottságok alakulnak — jelentette be a KISZÖV Jogi Irodájának vezetője, az Ipari Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetségének tegnap délelőtti tartott elnökségi ülésén, ahol elsőként azt vitatta meg a testület, hogy az OKISZ ajánlásának miként sikerült megfelelni. Ezt követően a vezetők szakmai és politikai képzettségét felmérő jelentést és a vezetői utánpótlás kádertervét vitatták meg az egybegyűlétek. A Makói Járási Építőipari Szövetkezet elnöke arról számolt be a fórumon, hogy mit tettek azért, hogy az első félév gazdasági veszteségeit korrigálni tudják az év végéig.

Az elnökség ezt követően a központi alap felhasználásáról szóló előterjesztést hallgatta meg, majd a kongresszus és jubileumi munkaverseny eddigi eredményeit és a további tennivalókat értékelte, megállapítván, hogy az eddigi tapasztalatok örömdetéseket, mert a legtöbb szövetkezet teljesíti is, amit vállalt.

A KISZÖV elnöksége végül közművelődési kérdésekről tárgyalt, megállapította: az az együttműködési megállapodás, mely az ipari szövetkezetek dolgozóinak kulturális feladatait hivatott elősegíteni, beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

A lakás nemesít?

Poros anekdotát őrzött meg a családi emlékezet a harmincas évekből: a főtéren frissen mázolt táblát nézeget egy lompos külsejű egyén. KOLDULNI TILOS! — hirdeti a felirat. Nofene, megint lopni kell — kommentálja a csavargó.

Nálunk szilárd a közbiztonság. Statisztikák bizonyítják: a fejlett nyugat-európai országokban tízezer lakosra négyszer-öt-ször annyi bűneset jut évente, mint hazánkban. Mindez tény, okain azonban érdemes elgondolkozni. Egy profítérdekre, hatékonyságra beállított társadalomban a lumpen életmód törvényszerűen bűnözésbe torkollik. Nálunk nem készült és nem is készíthető pontos felmérés, a lakosság hány százaléka folytat munkakerülő, alkoholista életmódot, tanúsít antiszociális magatartást. Annyi bizonyos, jóval többen, mint ahányan összeütközésbe kerülnek a törvényekkel.

A pénznek nincs — a társadalmi juttatásként kapott bankjegyeknek sincs — szága. A kocsmában edesmindegy, hogy valaki a munkabérét issza-e el, vagy a családi pótlékot. A társadalmunkban is szívesen továbbélő különbségek egyik oka, hogy bár bizonyos jövedelmi differenciákat a társadalom a juttatásaival igyekszik kiegyenlíteni, azt az összeget gyakran nem arra fordítják, amire fel kellene használni. Egvélőre nincsenek is megfelelő eszközeink, hogy megváltoztassuk ezt az állapotot.

Egy bölcsődei hely, mondjuk, 40–50 ezer forintba kerül. Játsszunk el a gondolattal, vajon hányan adnák el gyermekeik helyét, ha megkaphatnák érte a rájuk eső összeget, és mire költenék a pénzt? Ha be lehetne cserélni a majdnem ingyenes gyógyszert az előállítás költségeivel egyenértékű pálinkára, vajon hányan mondanának le társadalombiztosítási jogaikról?

A lumpen életforma fenntartásához ma nem feltétlenül szükséges lopni, rabolni. Az alkalmi munkának soha ilyen árfolyama nem volt még ebben az országban. Egy napi trógerolásból két-három napig lehet inni. Analfabéta segédmunkás egyhavi tenger-lengéssel többszörösét keresi, mint a pályakezdő diplomás. 17–18 évi tanulás után.

Napjainkban, amikor a gazdasági helyzet kényszerítő erővel veti fel a hatékony munka, a teljesítmények nagyobb társadalmi hasznának szükségességét, nem árt elgondolkozni, bizonyos szociális intézkedések betölthet-e minden esetben funkciójukat, vagy éppen gazdasági, politikai céljaink ellen hatnak.

Kifelé költőzik 18 család az úpalotai lakótelepről. Nem könnyen és örömmel, ahogy beköltöztek. Valószínűleg rendőri segédlettel, szitkozódás kíséretében. Ezek a nagycsaládok három-négy éve kapták a lakást. Azóta nem fizették a minimális lakbért sem. A Népszabadság a múltkoriban kiábrándító állapotokról adott hírt. A lakók kitépték a falból az ajtókat, lehaso-

gatták a tapétát, eladták a beépített bútorokat. Agresszív viselkedésükkel, randálrozásukkal tönkretették a többi lakó nyugalmát is. A kosz, a szemét között bogarak szaporodnak és szétsejédeknek a többi lakásba is.

Mindez nemcsak Úpalotán és nemcsak 18 családnál van így. A tanácsok mindedig hallatlan türelmet tanúsítottak a garázda lakók iránt. Magatartásuk — s az érvényben levő rendelkezések is — azt a meggyőződést sugallta, hogy a rendes lakás, a becsületes környezet „nemesít”, gátat vet az antiszociális magatartásnak, magához formálja a beköltöző lumpeneket. Most kezdjük felismerni, hogy ez nem törvényszerű, hogy a társadalom jóindulatával vissza is lehet élni. Hogy a fürdőkád önmagában nem garantálja: tisztálkodnak is benne.

A társadalom az ilyen családokban a gyermekek érdekét tartja szem előtt. Kérdés azonban, hogy a szülők által amúgy is a saját életmódjukhoz alakított környezet és az iskola pozitív hatása megbirkózik-e személyes életvitelük, példájuk hatásával. Az esetek jó részében igen. Ahol azonban az antiszociális magatartás társadalmi segítséggel termeli újra önmagát, ott pazarlás, kidobott pénz a támogatás.

Jól hangzó szólam, hogy az életforma változtatását nem lehet intézményesen végrehajtani. Hogy a tanács ennek csak az anyagi feltételeit teremtheti meg. Hogy el kell távolítani egymástól a munkakerülő, alkoholista életmódot folytató családokat, egészséges lakókörösségbe helyezni őket. Nem bizonyosodott be, hogy a haszna, vagy a kára nagyobb-e az ilyen intézkedéseknek. Lumpenek idomulnak-e a helyesnek elismert normákhoz, vagy csak tönkreteszik környezetük nyugalmát, pihi-nését, a zűrzavart a félelem légkörét terjesztve maguk körül. Az is gyanússá teszi a fenti szólamot, hogy akik használják, többnyire másokra gondolnak ilyenkor. Különböz maguk költségeiket össze nevelés céljából olyan lakótársakkal, akik a szennyes pelenkát mindenestül lehúzzák a W. C.-n, hogy emiatt az ő lakásukat öntse el az eldugult csövekből feltörő szenny.

Mindezt nem kérdőjelezi meg szociális, politikai céljaink helyességét. Csúpan arra figyelmeztet, hogy a kellő fokozatosság betartása nélkül, anélkül, hogy figyelemmel kísérménk a kívánt hatást éri-e el a támogatás, visszajára fordulhat a társadalmi jószándék. Pedig a maga módján a szociális támogatás is befektetés: a garantált minimális életszínvonalnak, annak, hogy az alapvető szükségletek teljesítményétől függetlenül kielégíthetők, nemcsak az elfogadható bűnözési statisztikában, hanem társadalmi céljaink megvalósulásában, a szocialista életmód általánossá válásában is meg kellene térülnie.

Tanács István

Szovjet tudós Szegeden

A Magyar Tudományos Akadémia lumineszcencia és félfvezető kutatócsoportjának — amely a JATE Kísérleti Fizikai Intézetében működik — meghívására Magyarországra érkezett Nyikolaj Alexander Boriszevics professzor, a bjelorusz tudományos akadémia elnöke, állami díjas fizikus. Ma, szombaton délután 2 órakor a Szegedi Akadémiai Bizottság székházának előadótermében

a szovjet tudós előadást tart „Lézereffektus szerves anyagok gőzében” címmel. A szovjet tudós kutatási területe az infravörös szűrők vizsgálata és a lézerberendezések fejlesztése. A JATE Kísérleti Fizikai Intézetében és a bjelorusz akadémia fizikai intézete között 10 éves kutatási együttműködés van a lézerkutatások és a lumineszcencia vizsgálatok körében.

Segítséget várnak az újítók

A KPVDSZ tapasztalatai a helyiiparnál

Az újítómozgalom és az újítással foglalkozó emberek olykor igen nagy segítséget adnak a gazdálkodás, a termelés, vagy a szolgáltatás jobbá, korszerűbbé tételéhez. Azonban ők maguk is segítségre szorulnak, támogatást várnak munkájukban. A szakszervezetek általában megkülönböztetett figyelmet fordítanak az újítómozgalomra, képviselik és védik az újítók érdekeit. A KPVDSZ megyei bizottsága tegnap, pénteken megtartott ülésén részletesen foglalkozott az újítómozgalom helyzetével és a legfontosabb tennivalóival. Két évvel ezelőtti vizsgálatok alapján az újítómozgalom helyzete az alábbiakban alakult meg: az újítók iránymutatása alá tartozó vállalatok újítási tevékenységét, s akkor több javaslatot, határozatot fogalmaztak meg az újítómozgalom támogatása érdekében. Most egy reprezentatív felmérés alapján tekintettük át a változásokat, s nem a meglévő eredmények számbavételére helyeztük a hangsúlyt, hanem a gondokra, a gyöngeségekre, mivel azokat illene fölismerni, hogy ne gátolják, fekézzék az újítómozgalmat, az újítók akaratát emberek hangulatát.

Gyakran tapasztalják a szakszervezeti tisztviselők — s ez nem csupán a tanács helyiiparra vonatkozik —, hogy egyes gazdasági vezetők harmadrangú kérdésként kezelik az újítómozgalmat. Jellemző erre, hogy a KPVDSZ által tavaly novemberben összehívott újítói ankétára — ahova meghívták az érintett gazdasági szervezetek vezetőit — csak néhány vállalat felelős vezetője ment el. Az idén tizenegy gazdálkodó szervezetnél vizsgáltuk meg az újítói tevékenységet. Az adatok azt bizonyítják, hogy az utóbbi években valamelyest javultak az arányok, a benyújtott újításoknak több mint a felét elfogadták, s az elfogadott újítások zömét alkalmazták is. Nagyobb gond, hogy a legtöbb tanácsirányítás alatt levő vállalatnál

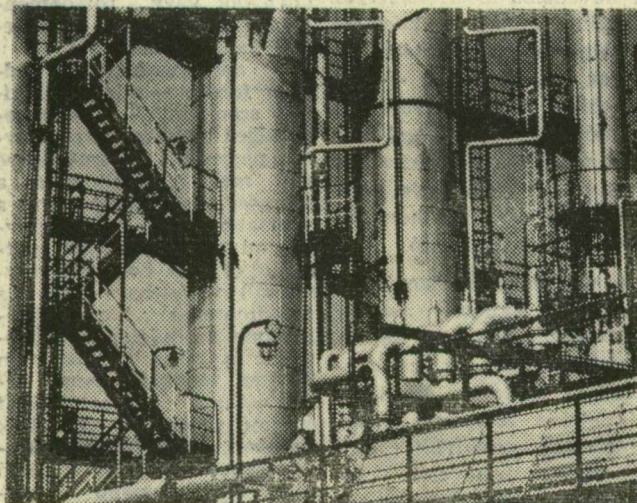
az újítások ügyeinek intézése igen gyöngye lábakon áll. Elmarasztaló vélemény: egyszerű és folyamatos újítási ügyintézés szinte egyetlen vállalatnál sincs. A „legjobb” a vendéglátóiparban is az újítóknak általában hónapokig kell várniuk, míg javaslatukat elintézik, de nem ritka az sem, hogy háromnegyed évvel később, és csak többszöri sürgetésre kapnak választ. Nagyon időszaks mindenütt az intézkedés, az elbírálás. Általában akkor „kapkodnak”, amikor már összetornyosultak a beadott javaslatok. Az újítási javaslatok kifüggesztése, nyilvánosságra hozatala is sok kívánnivalót hagy maga után. S még egy megállapítás: a KPVDSZ jelentéséből: „Sajnálatos, de még mindig előfordul, hogy az újítás elbírálásával egy időben nem történik intézkedés a hasznosított szerződés megkötésére. Az egységes és könnyen áttekinthető, évenként elküldött nyilvántartás hiánya miatt könnyen elmaradhat az újítás bevezetése.”

Mikor jut olyan elhatározásra egy dolgozó, hogy újítson? Leggyakoribb a saját munkaterületén, tapasztaltak „ingerenciája”. Vagy a vállalat által közzétett felkérések, az újítási feladattervek adnak impulzust. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a feladattervek általában szinkronban vannak a vállalat célkitűzéseivel, de azt is tapasztalták, hogy gyakran szükségük van a feladatot nehezen lehet kisilabizálni belőlük. Ritkán találni olyan személyt, műszaki, gazdasági vezetőt, aki részletesebb felvilágosítást adna az érdeklődőknek. Az anyagi érdekességét sincs minden esetben. Úgy tűnik, mintha sajnálnák az újítóktól az őket megillető pénzt. A vizsgált 11 vállalatnál tavaly az újítások révén több mint 3 millió forint haszonhoz jutottak, de az újítók részesedésének mértéke mindössze 1,37 százaléka volt, holott lehetett

volna kétszer-háromszor annyi is. További feladatot jelentene, hogy a bevezetett újítás ne rejtse véka alá a vállalatok, hanem hívják föl arra társvállalataik figyelmét.

A főlemlegetett hiányok, gondok megszüntethetők, s igen egyszerű a feladatokat is meghatározni. Minden biztonnyal sikerül a szakszervezeti tisztviselőknek a tanácsirányítás alá tartozó vállalatoknál is perszülést adni az újítómozgalomnak, felhívni a gazdasági vezetőket figyelmét is a munkában a szükséges tennivalókra. Az újító emberek komoly segítséget adhatnak, de csak akkor, ha őket is támogatják igyekezetükben. Alkoto kedvüket felszítják és nem fékeznek.

Új kőolaj-feldolgozó

Százhalombattán, a Dunai Kőolajipari Vállalat kiemelt beruházásként, 3,2 milliárd forint költséggel épül az üzem harmadik nagy kőolaj-feldolgozó üzemrészre, a DKV III. Elkészült és termelésbe állítása után a vállalat évente tízmillió tonna kőolajból gyárt motorhajtó anyagokat, kenőolajot és egyéb olajipari termékeket. A beruházás megvalósítása a tervek szerint halad — a szocialista brigádok felajánlása alapján még idén, határidő előtt elkészül a százházezer köbméteres tárolótér

Autóbuszok, új vonalon

Változások a közlekedésben

Az új tiszai híd átadását követő napon, november 5-én 0 órától új menetrend szerint közlekednek a szegedi autóbuszok. A változások

ról dr. Kardos János, a Volán 10-es számú Vállalat igazgatója tájékoztatta tegnap a sajtó munkatársait.

A Volán 10-es számú Vállalat — mondotta — időben felkészült az új híd átadásával kapcsolatos forgalmi változásokra. Az új helyi autóbuszmenetrend meghatározásakor figyelembe vették azokat a módosításokat is, amelyek a legutóbbi, 1978 márciusában közzétett menetrendet követően léptek életbe a közlekedésben. A buszok útvonalát, s azt, hogy milyen időközönként kövessék egymást, a lakosság érdekeit, utazási szokásait, az utasszámlálás tapasztalatait alapul véve állapították meg. Gondot fordítottak arra is, hogy a különböző járatok utazók — például a Tiszán túlról Szegedre érkezők — ne kényszerüljenek felesleges kerülőre, ha a Belvárosba akarnak eljutni. Ezért az eddiginél több lehetőséget teremtettek az átszállásra. Mivel lapunk hasábjain korábban már ismertettük a fontosabb változásokat, ezúttal csak a legjelentősebb módosításokra térünk ki. November 5-től a régi hidon a 17-es, a 22-es, az M 46-os, az 50-es, a 60-as, a 60 Y-os, a 70-es és a 71-es járat, az

új hidon pedig — a távolsági és a nemzetközi járatokkal egyetemben — a 14-es, az M 16-os és az M 42-es járat közlekedik. A Volán a korábbinál hárommal több kocsit indít, ezzel 136 járatot több, összesen 3067 járatot fut a város útjain. Azzal párhuzamosan, hogy a megszokottnál több vonalon járnak az autóbuszok, sűrűbben is követik egymást. A közlekedés további javítása érdekében — mondotta a szegedi Volán igazgatója — arra lenne szükség, hogy a jelenleginél jobban éljenek a vállalatok a lépcsőzetes munkakezdet lehetőségével.

Az utazóközönség tájékoztatására a fontosabb megállóhelyeken nagyméretű információs táblákat helyeznek el — szám szerint 860-at —, vonalhálózati térképpel, a járatok indulási helyének, idejének meghatározásával segítve az eligazodást. A helyi autóbuszmenetrend ismertetésére füzetet jelentet meg a Volán. Ezt a minden fontos tudnivalót tartalmazó, könnyen használható kiadványt 8 forintért, a Marx téri autóbuszállomáson, a szolgálati — bérletárutó — helyeken, s a Bajcsy-Zsi- a 17-es, a 22-es, az M 46-os, az 50-es, a 60-as, a 60 Y-os, a 70-es és a 71-es járat, az